

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet, av 2 § i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag samt av 1 § i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet, lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag och lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag ska ändras. Till lagarna fogas enligt förslaget sådana kompletterande bestämmelser som tillämpningen av den i Haag i november 2007 ingångna konventionen om internationell in-
drivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar förutsätter. Konventionen tillämpas i gränsöverskridande situationer där det underhållsbidrag som fastställts inte betalas frivilligt. Genom konventionen inrättas ett samarbetsystem mellan myndigheterna i de fördragsslutande staterna. Dessutom innehåller konventionen bestämmelser om erkännande och verkställighet av beslut som gäller underhållsbidrag och bestämmelser om åt-

gärder för att säkerställa en snabb verkställighet av beslut om underhållsbidrag.

I propositionen föreslås att justitieministeriet utses till i konventionen avsedd centralmyndighet i Finland. Enligt förslaget är det tingsrätterna som är behöriga domstolar i de ärenden som avses i konventionen. Dessutom föreslås att Finland godtar att åtföljande handlingar förutom på de officiella språken ges in också på engelska.

Det hör till Europeiska unionens befogenhet att ratificera konventionen. Europeiska unionen undertecknade konventionen i april 2011. Avsikten är att genomföra ratificeringen år 2013 enligt en tidtabell som avtalas separat.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och samtidigt som konventionen träder i kraft för Europeiska unionens del.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Internationella överenskommelser som är bindande för Finland i internationella ärenden om underhållsbidrag	3
1.2 Europeiska unionens lagstiftning	3
1.3 Nationell lagstiftning	3
2 KONVENTIONEN	4
2.1 Syfte och huvudsakligt innehåll	4
2.2 Anslutning till konventionen	4
3 FÖRHÅLLET MELLAN KONVENTIONEN OCH FINSK LAGSTIFTNING OCH INTERNATIONELLA FÖRPLIKTELSE R SOM ÄR BINDANDE FÖR FINLAND	5
4 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
5 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
6 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
7 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	6
DETALJMOTIVERING	7
1 LAGFÖRSLAG	7
1.1 Lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet	7
1.2 Lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag	8
1.3 Lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag	8
2 IKRAFTTRÄDANDE	8
2.1 Ikraftträdandet av konventionen	8
2.2 Ikraftträdandet av lagarna	8
LAGFÖRSLAGEN	9
1. Lag om ändring av lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet	9
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag	11
3. Lag om ändring av 1 § i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag	12
BILAGA	13
PARALLELLTEXTER	13
1. Lag om ändring av lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet	13
2. Lag om ändring av 2 § i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag	15
3. Lag om ändring av 1 § i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag	16

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Internationella överenskommelser som är bindande för Finland i internationella ärenden om underhållsbidrag

Mellanstatligt samarbete i ärenden som gäller internationell indrivning av underhållsbidrag har bedrivits länge. Det är oftast fråga om situationer där den underhållsskyldige och den underhållsberättigade är bosatta i olika stater och underhållsbidrag inte betalas frivilligt. Ett beslut om underhållsbidrag som har utfärdats i den ena staten ska då erkännas och verkställas i den andra staten. En förutsättning är i allmänhet att staterna sinsemellan avtalat om saken i en överenskommelse. Det har ingåtts flera konventioner för att underlätta indrivningen av underhållsbidrag i utlandet. Finland är part i följande internationella arrangemang:

- den i New York 1956 ingångna konventionen om indrivning av underhållsbidrag i utlandet (FördrS 37/1962),
- den i Haag 1958 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av beslut om underhållsbidrag till barn (FördrS 42/1967),
- den mellan de nordiska länderna ingångna konventionen angående indrivning av underhållsbidrag (FördrS 8/1963),
- den i Haag 1973 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden angående underhållsbidrag (FördrS 35/1983), samt
- den 2007 ingångna konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område.

Dessutom finns det ett gällande arrangemang mellan Finland och delstaten Ontario i Kanada för ömsesidighet (FördrS 33/1990) och ett gällande arrangemang mellan Finland och Amerikas förenta stater för ömsesidighet (FördrS 57/1996). År 2006 ingicks en överenskommelse mellan Finlands regering och Amerikas förenta staters regering om verkställighet av underhållsskyldighet (FördrS 74/2007).

1.2 Europeiska unionens lagstiftning

I Europeiska unionen utfärdades den 18 december 2008 rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, nedan *rådets förordning om underhållsskyldighet* eller *rådets förordning*. Rådets förordning började tillämpas i juni 2011. I fråga om tillämplig lag hänvisas i rådets förordning till det i Haag den 23 november 2007 ingångna protokollet om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet. Medlemsstaterna har i sina mellanstatliga förbindelser gått längre i fråga om verkställigheten av beslut än vad som är fallet i de internationella konventionerna. Om ett beslut om underhållsbidrag har utfärdats i en unionsmedlemsstat som är bunden av Haagprotokollet, erkänns beslutet och är verkställbart i en annan medlemsstat utan att det först måste förklaras verkställbart.

Internationellt privaträttsliga bestämmelser om underhållsbidrag finns också i rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Den förordningen ersätts dock i fråga om tillämpningsområdet av rådets förordning om underhållsskyldighet.

1.3 Nationell lagstiftning

I samband med ikraftträdandet av rådets förordning om underhållsskyldighet stiftades en lag om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet (1077/2010), som innehåller de nationella bestämmelser som tillämpningen av förordningen förutsätter. I det sammanhanget överfördes också de centralmyndighetsuppgifter som utrikesministeriet hade i ärenden som gäller underhållsbidrag till justitieministeriet. De nationella bestämmelser som gäller centralmyndighetens uppgifter togs in i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag (1076/2010).

Bestämmelser om erkännande i Finland av beslut om underhållsbidrag som givits utom-

lands finns i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag (370/1983). Ansökningar behandlas av Helsingfors hovrätt. Lagen baserar sig på den i Haag 1973 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden angående underhållsbidrag. Enligt lagens 1 § kan det genom förordning föreskrivas att beslut om underhållsbidrag som givits i någon annan stat än en sådan som är part i konventionen gäller och ska verkställas i Finland i enlighet med nämnda lag. En sådan förordning utfärdades 1989 (832/1989).

2 Konventionen

2.1 Syfte och huvudsakligt innehåll

Konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar, nedan *konventionen* eller *2007 års Haagkonvention*, ingicks vid Haagkonferensen för internationell privaträtt den 23 november 2007. Syftet med konventionen är att säkerställa en effektiv internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar. Konventionen påminner till struktur och huvudprinciper om rådets förordning om underhållsskyldighet. Konventionen saknar dock direkta bestämmelser om behörighet.

Konventionen tillämpas på underhållsskyldighet som grundar sig på ett föräldra–barnförhållande, mot en person under 21 år. Dessutom tillämpas konventionen på underhållsskyldighet mellan makar eller tidigare makar. Varje fördragsslutande stat får begränsa tillämpningen av konventionen i fråga om underhållsskyldighet som gäller barn till personer under 18 år. Dessutom får varje fördragsslutande stat förklara att den kommer att utvidga tillämpningen av hela eller delar av konventionen till sådan underhållsskyldighet som har sin grund i familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svågerlagsförhållande, inbegripet särskilt skyldigheter med avseende på sårbara personer.

I konventionen inrättas ett administrativt samarbetsystem mellan myndigheterna i medlemsstaterna. Detta system består av centralmyndigheter som utses av varje fördrags-

slutande stat. Bestämmelserna om centralmyndigheters allmänna och särskilda uppgifter samt om ansökningar som görs genom centralmyndigheterna motsvarar till största delen bestämmelserna i rådets förordning.

Konventionen innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet av beslut om underhållsskyldighet samt om vilka krav som ska ställas på verkställighetsåtgärderna i den anmodade staten. Förfarandet för att erkänna ett beslut och förklara det verkställbart har förenklats. I första rättsinstans meddelas beslutet utan att motparten hörs.

2.2 Anslutning till konventionen

Enligt artikel 59 i konventionen får regionala organisationer för ekonomisk integration, såsom Europeiska unionen, underteckna, godta, godkänna eller ansluta sig till konventionen.

Enligt rättspraxis vid Europeiska unionens domstol anses unionen ha extern befogenhet i ärenden som hör till tillämpningsområdet för rådets förordning om underhållsskyldighet. Konventionen undertecknades på Europeiska unionens vägnar i april 2011. Dessutom fattade Europeiska unionens råd i juni 2011 beslut om godkännande av konventionen på Europeiska unionens vägnar. Konventionen är direkt förpliktande för unionens organ och medlemsstater och sätts inte i kraft nationellt.

Europeiska unionen har beslutat utvidga tillämpningen av bestämmelserna i kapitel II och III i konventionen, dvs. bestämmelserna om administrativt samarbete, till att omfatta underhållsskyldighet mellan makar eller tidigare makar. Dessutom har Europeiska unionen beslutat att om sju år undersöka möjligheten att utvidga tillämpningen av konventionen i dess helhet till att omfatta all underhållsskyldighet som har sin grund i familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svågerlagsförhållande. Dessa förklaringar liksom andra förbehåll som Europeiska unionen gjort har antagits i rådets beslut om godkännande på Europeiska unionens vägnar av Haagkonventionen av den 23 november 2007 om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar 2011/432/EU.

3 Förhållandet mellan konventionen och finsk lagstiftning och internationella förpliktelser som är bindande för Finland

Konventionen ersätter genom sitt tillämpningsområde den i Haag 1973 ingångna konventionen och den i New York 1958 ingångna konventionen när det gäller relationerna mellan de fördragsslutande staterna. Konventionen inverkar inte på andra statsfördrag eller gemenskapsbestämmelser.

Den i Haag 1973 ingångna konventionen tillämpas fortsättningsvis under en övergångsperiod samt i förhållande till de stater som inte är parter i den nya konventionen. Den nationella lagstiftning som bygger på 1973 års konvention tillämpas också på de ansökningar från medlemsstater i Europeiska unionen på vilka rådets förordning om underhållsskyldighet inte tillämpas på grund av övergångsbestämmelserna.

4 Målsättning och de viktigaste förslagen

I och med propositionen blir det möjligt att tillämpa konventionen i Finland. Nationella ratificeringsåtgärder behövs inte. Tillämpningen av konventionen förutsätter dock kompletterande nationell lagstiftning, eftersom vissa frågor enligt konventionen ska avgöras på nationell nivå.

Bestämmelserna och förfarandena i konventionen motsvarar i huvuddrag bestämmelserna i förordningen om underhållsskyldighet. Det är därför ändamålsenligt att man i den kompletterande reglering som gäller konventionen följer samma eller liknande lösningar som i den nationella reglering som kompletterar rådets förordning.

Varje fördragsslutande stat ska utse en centralmyndighet för att sköta de uppgifter som åläggs sådana myndigheter enligt konventionen. Justitieministeriet har utsetts till sådan centralmyndighet som anges i rådets förordning. I propositionen föreslås att justitieministeriet utses också till sådan centralmyndighet som anges i konventionen. Med tanke på skötseln av ärendena är det motiverat att centralmyndighetsuppgifterna sköts av en och samma myndighet.

Tillämpningen av konventionen förutsätter en bestämmelse om vilken domstol som ska pröva ett ärende som gäller erkännande eller verkställbarhetsförklaring av ett beslut som avses i kapitel V i konventionen. I den kompletterande lag som gäller rådets förordning har tingsrätten i motsvarande ärenden utsetts till behörig domstol. För enhetlighetens skull föreslås att tingsrätten ska vara också sådan behörig domstol som anges i konventionen i dessa ärenden. Vid tillämpningen av rådets förordning och konventionen bestäms den lokalt behöriga domstolen på samma sätt. För att förenhetliga domstolspraxis föreslås dessutom en bestämmelse enligt vilken tingsrätten ska ha hand om delgivningen av domstolens beslut i dessa ärenden.

Enligt artikel 44.1 i konventionen kan den fördragsslutande staten ge en förklaring enligt vilken den godtar att handlingarna är översatta till något annat språk utöver statens officiella språk. I propositionen föreslås att Finland godtar att de handlingar som åtföljer ansökan förutom på de officiella språken ges in också på engelska. Detta är motiverat av den anledningen att det i en annan fördragsslutande stat i allmänhet är lättare att låta översätta handlingar till engelska än till finska eller svenska. Kvaliteten på översättningarna är i allmänhet också bättre när målspråket är engelska. Det är möjligt att godta handlingar på engelska, eftersom det är ett språk som förstås allmänt. Också vid tillämpningen av rådets förordning godtas att det utdrag som förutsätts i förordningen ges på engelska.

5 Propositionens konsekvenser

Att konventionen tillämpas innebär i många avseenden en förbättring ur medborgarnas synvinkel jämfört med nuläget. För det första innebär konventionen att centralmyndigheternas servicenivå i de olika fördragsslutande staterna förenhetligas, eftersom det finns detaljerade bestämmelser om de administrativa myndigheternas samarbete. Indrivningen av underhållsbidrag i en annan fördragsslutande stat underlättas i och med att förfarandet för att förklara utländska beslut verkställbara luckrats upp. På central-

myndigheternas arbetsmängd har de nya procedurbestämmelser ingen större inverkan.

En betydande förbättring för medborgarna är också den bestämmelse i konventionen enligt vilken rättshjälpen i ärenden som gäller underhållsbidrag till barn ska vara kostnadsfri. Bestämmelsen är betydelse när framställningar sänds från Finland till utlandet. När det gäller framställningar som Finland mottar innebär bestämmelsen ingen ändring eller kostnadsökning, eftersom rättshjälp och befrielse från verkställighetskostnaderna i dessa ärenden beviljas redan med stöd av vår gällande lagstiftning.

De ärenden gällande fastställande av utländska beslut om underhållsbidrag som behandlas av Helsingfors hovrätt väntas minska något då de ansökningar som anges i konventionen kommer att behandlas i första instans av tingsrätten i stället för av Helsingfors hovrätt. Sökande av ändring i tingsrättens beslut ska styras till behörig hovrätt, vilket innebär att också andra hovrätter kommer att få ta emot fall. Nya ärenden för tingsrätterna blir de ärenden gällande fastställande som anges i konventionen. Antalet fall är dock inte stort och de kommer att fördelas på olika domstolar. Helsingfors hovrätt har per år behandlat mindre än tio ansökningar om verkställighet av utländska beslut om underhållsbidrag. Av dem kommer ändringen endast att gälla framställningar från stater som anslutit sig till konventionen.

6 Beredningen av propositionen

Konventionen har beretts av Haagkonferensen för internationell privaträtt. Samtidigt med förhandlingarna om konventionen inleddes förhandlingar om rådets förordning i Europeiska unionen. I unionens reglering kom man fram till liknande lösningar som i Haagkonventionen.

När rådets beslut om godkännande av Haagkonventionen på Europeiska unionens

vägnar bereddes informerade statsrådet riksdagen om saken så som anges i 96 § 2 mom. i grundlagen.

Förslaget till regeringsproposition har utarbetats vid justitieministeriet. Propositionen baserar sig på en bedömningspromemoria, som sändes på remiss till vissa tingsrätter, Helsingfors hovrätt, Riksfogdeämbetet, Helsingfors rättshjälpsbyrå, Helsingfors stad, Folkpensionsanstalten och Finlands Advokatförbund. Med vissa undantag understödde remissinstanserna de föreslagna lösningarna. Utifrån remissvaren föreslås nu att de översättningar av handlingar som sänds till Finland ska kunna ges också på engelska förutom på finska och svenska. Helsingfors hovrätt föreslog i sitt utlåtande en mer omfattande översyn när det gäller erkännande och verkställighet av utländska beslut om underhållsbidrag och att ändringssökandet möjligt koncentreras till Helsingfors hovrätt. På grund av de många olika internationella arrangemangen i samband med internationell indrivning av underhållsbidrag har lagstiftningen blivit splittrad. Av hänsyn till tidtabellen har det dock inte i samband med denna proposition varit möjligt att genomföra en totalrevidering av lagstiftningen inom detta område.

7 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Medlemsstaterna ska senast den 10 december 2012 meddela kommissionen kontaktuppgifter för de centralmyndigheter som utsetts enligt artikel 4 i konventionen och den information om lagar, förfaranden och tjänster som avses i artikel 57 i konventionen. Kommissionen vidarebefordrar uppgifterna till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå i samband med att ratifikationsinstrumentet deponeras.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet

1 §. Tillämpningsområde. Paragrafen har kompletterats med en hänvisning till konventionen. Lagen tillämpas när ett ärende avgörs med stöd av bestämmelser i rådets förordning eller i konventionen. Lagens rubrik har ändrats i överensstämmelse med detta.

3 §. Domstol som fastställer erkännande av beslut och dess verkställbarhet. Enligt det föreslagna 1 mom. ska ett ärende som gäller verkställbarhetsförklaring av ett beslut prövas i tingsrätten. Den lokalt behöriga domstolen ska bestämmas på samma sätt när konventionen tillämpas och när rådets förordning tillämpas. I rådets förordning finns en bestämmelse om domstolarnas lokala behörighet i artikel 27.2 och det behövs därför inte föreskrivas om detta separat. I konventionen finns ingen motsvarande bestämmelse, vilket betyder att det måste föreskrivas om detta för konventionens del. Med tanke på en klar lagstiftning har artikel 27.2 i rådets förordning tagits in i bestämmelsen som sådan och utvidgats till att omfatta också konventionen. Paragrafens 2 mom. gäller en situation då det enbart är fråga om erkännande av ett beslut utan att det krävs att beslutet ska förklaras verkställbart. Behörig domstol ska också i dessa situationer bestämmas på samma sätt vid tillämpningen av rådets förordning och vid tillämpningen av konventionen.

3 a §. Delgivning av beslut. I artikel 23.5 i konventionen bestäms att sökanden och motparten omedelbart ska underrättas om verkställbarhetsförklaringen eller om en vägran av detta. Motsvarande bestämmelse om underrättelse finns i artikel 31 i rådets förordning. Vilken instans som sköter underrättelsen bestäms enligt den nationella lagstiftningen. Domstolarnas praxis har varierat när det gäller huruvida tingsrätten själv underrättar motparten om beslutet i dessa ärenden eller om den låter sökanden ta hand om delgiv-

ningen. När tingsrättens avgörande i ärenden som gäller erkännande av beslut eller fastställande av verkställbarheten meddelas utan att motparten hörs, får motparten första gången officiellt veta att rättegångsärendet är anhängigt först när han eller hon delges beslutet. Också tidsfristen för sökande av ändring börjar löpa från delgivningsdagen. Situationen kan jämföras med delgivning av stämning, vilket är en uppgift för domstolen. Det är således motiverat att tingsrätten har hand om delgivningen av ett avgörande också när det gäller erkännande eller fastställande av verkställbarheten av ett utländskt beslut. I syfte att förenhetliga domstolarnas praxis ska en uttrycklig bestämmelse om detta tas in i paragrafen. Bestämmelsen ska på samma sätt gälla beslut som givits på basis av konventionen och beslut som givits på basis av rådets förordning.

3 b §. Ändringssökande. Paragrafen ska innehålla en hänvisning till de artiklar i förordningen och konventionen som gäller ändringssökande. Dessutom ska paragrafen innehålla en bestämmelse om att ändring i tingsrättens avgörande söks hos hovrätten utan att missnöje anmäls. Vid ett förfarande enligt artikel 32 i rådets förordning anmäls inte missnöje, utan ändring söks direkt hos hovrätten. Enligt artikel 23 i konventionen ska förfarandet till denna del regleras i den nationella lagstiftningen. Enligt förslaget ska missnöje inte anmälas heller i förfaranden enligt konventionen, utan ändring ska också i dem sökas direkt hos hovrätten. Förfarandena för sökanden av ändring enligt förordningen och enligt konventionen blir på så sätt enhetliga.

5 §. Språket i handlingar. I 3 mom. föreslås en bestämmelse om språkraven i fråga om sådana åtföljande handlingar som anges i artikel 25 i konventionen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska Finland godta att de handlingar som åtföljer ansökan förutom på landets egna officiella språk också ges in på engelska.

1.2 Lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag

2 §. *Centralmyndighet i Finland.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att förteckningen utökas med en ny 4 punkt. Enligt dem är justitieministeriet också sådan centralmyndighet som avses i den i Haag 2007 ingångna konventionen. På grund av tillägget kommer lagens bestämmelser om handräckning och rättshjälp också att gälla ansökningar enligt konventionen.

1.3 Lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag

1 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att den också innehåller en hänvisning till den i Haag 2007 ingångna konventionen. Lagen ska alltså inte tillämpas på relationerna mellan stater som är parter i den nya konventionen. På sådana situationen ska lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet och av konventionen om internationell indrivning tillämpas.

2 Ikraftträdande

2.1 Ikraftträdandet av konventionen

Enligt artikel 60 i konventionen träder konventionen i kraft den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att det andra ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet har

deponerats. Konventionen hade fram till den 30 november 2012 undertecknats av sex stater och ratificerats av tre (Albanien, Bosnien och Hercegovina och Norge). Konventionen träder i kraft internationellt den 1 januari 2013.

Efter det träder konventionen i kraft i förhållande till varje stat eller regional organisation för ekonomisk integration som avses i artikel 59.1 som senare ratificerar, godtar eller godkänner konventionen, den första dagen i den månad som följer efter utgången av tre månader efter det att dess ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet har deponerats.

I förhållande till varje stat eller regional organisation för ekonomisk integration som ansluter sig till konventionen träder konventionen i kraft dagen efter utgången av den tidsperiod på tolv månader som avses i artikel 58.5. Anslutningen inverkar endast på relationerna mellan den anslutande staten och de fördragsslutande stater som inte har gjort invändningar mot anslutningen under de nämnda tolv månaderna.

2.2 Ikraftträdandet av lagarna

De föreslagna lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och samtidigt som konventionen träder i kraft för Europeiska unionens del.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet (1077/2010)
 lagens rubrik, 1 och 3 § samt
fogas till lagen nya 3 a och 3 b § samt till 5 § ett nytt 3 mom. som följer:

Lag**3 §****om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet och av konventionen om internationell indrivning av underhåll***Domstol som fastställer erkännande av beslut och dess verkställbarhet***1 §***Tillämpningsområde*

Genom denna lag utfärdas kompletterande bestämmelser om tillämpningen i Finland av rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, nedan *förordningen*, samt av den i Haag den 23 november 2007 ingångna konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar, nedan *konventionen*.

En i artikel 27 i förordningen och i artikel 23 i konventionen avsedd ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett beslut om underhållsbidrag prövas i tingsrätten. Behörig tingsrätt ska bestämmas av motpartens hemvist, eller efter den plats där verkställighet ska äga rum.

En i artikel 23.2 i förordningen och i artikel 26 i konventionen avsedd ansökan om erkännande av ett beslut om underhållsbidrag prövas av den tingsrätt inom vars domkrets någon av parterna i beslutet är bosatt, eller om bostadsort saknas i Finland, av Helsingfors tingsrätt.

3 a §

Delgivning av beslut

Tingsrätten svarar för delgivningen av ett beslut med anledning av ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring.

3 b §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som avses i 3 § finns i artikel 32 i förordningen och i artikel 23 i konventionen.

Ändring i tingsrättens avgörande söks hos hovrätten utan att missnöje anmäls.

5 §

Språket i handlingar

De handlingar som avses i artikel 25 i konventionen kan förutom på finska och svenska också ges in på engelska.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag (1076/2010) 2 § 1 mom. som följer:

2 §

Centralmyndighet i Finland

Justitieministeriet är

1) den centralmyndighet som avses i artikel 49 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet,

2) det förmedlande och mottagande organ som avses i konventionen om indrivning av underhållsbidrag i utlandet (FördrS 37/1962),

3) den centralmyndighet som avses i artikel 3 i den mellan Finlands regering och Amerikas förenta staters regering ingångna överenskommelsen om verkställighet av underhållsskyldighet (FördrS 74/2007),

4) den centralmyndighet som avses i artikel 4 i den i Haag 2007 ingångna konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

3.**Lag****om ändring av 1 § i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag (370/1983) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Ett utomlands givet beslut om underhållsbidrag gäller och ska verkställas i Finland så som föreskrivs i denna lag, om beslutet har givits i en stat som är part i den i Haag den 2 oktober 1973 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden angående underhållsbidrag men inte är part i den i Haag den 23 november 2007 ingångna

konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar.
— — — — —

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 20 december 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet (1077/2010)
lagens rubrik, 1 och 3 § samt
fogas till lagen nya 3 a och 3 b § samt till 5 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag

Lag

**om tillämpning av rådets förordning om
underhållsskyldighet**

**om tillämpning av rådets förordning om
underhållsskyldighet och av konventionen
om internationell indrivning av underhåll**

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

I denna lag ges kompletterande bestämmelser om hur rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, nedan förordningen, ska tillämpas i Finland.

Genom denna lag utfärdas kompletterande bestämmelser om tillämpningen i Finland av rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, nedan förordningen, samt av den i Haag den 23 november 2007 ingångna konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar, nedan konventionen.

3 §

3 §

*Domstol som fastställer erkännande av beslut
och dess verkställbarhet*

*Domstol som fastställer erkännande av beslut
och dess verkställbarhet*

En i artikel 27 i förordningen avsedd ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett beslut om underhållsbidrag prövas i tingsrätten. I artikel 27.2 föreskrivs om vilken tingsrätt som är behörig i ärendet.

En i artikel 27 i förordningen och i artikel 23 i konventionen avsedd ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett beslut om underhållsbidrag prövas i tingsrätten. Behörig tingsrätt ska bestämmas av motpartens hem-

En i artikel 23.2 i förordningen avsedd ansökan om erkännande av ett beslut om underhållsbidrag prövas av den tingsrätt inom vars domkrets någon av parterna i beslutet är bosatt, eller om bostadsort saknas i Finland, av Helsingfors tingsrätt.

vist, eller efter den plats där verkställighet ska äga rum.

En i artikel 23.2 i förordningen *och i artikel 26 i konventionen* avsedd ansökan om erkännande av ett beslut om underhållsbidrag prövas av den tingsrätt inom vars domkrets någon av parterna i beslutet är bosatt, eller om bostadsort saknas i Finland, av Helsingfors tingsrätt.

3 a §

Delgivning av beslut

Tingsrätten svarar för delgivningen av ett beslut med anledning av ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring.

3 b §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som avses i 3 § finns i artikel 32 i förordningen och i artikel 23 i konventionen. Ändring i tingsrättens avgörande söks hos hovrätten utan att missnöje anmäls.

5 §

Språket i handlingar

De handlingar som avses i artikel 25 i konventionen kan förutom på finska och svenska också ges in på engelska.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag (1076/2010) 2 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Centralmyndighet i Finland

Justitieministeriet är

1) den centralmyndighet som avses i artikel 49 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet,

2) det förmedlande och mottagande organ som avses i konventionen om indrivning av underhållsbidrag i utlandet (FördrS 37/1962),

3) den centralmyndighet som avses i artikel 3 i den mellan Finlands regering och Amerikas förenta staters regering ingångna överenskommelsen om verkställighet av underhållsskyldighet (FördrS 74/2007).

Föreslagen lydelse

2 §

Centralmyndighet i Finland

Justitieministeriet är

1) den centralmyndighet som avses i artikel 49 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet,

2) det förmedlande och mottagande organ som avses i konventionen om indrivning av underhållsbidrag i utlandet (FördrS 37/1962),

3) den centralmyndighet som avses i artikel 3 i den mellan Finlands regering och Amerikas förenta staters regering ingångna överenskommelsen om verkställighet av underhållsskyldighet (FördrS 74/2007),

4) den centralmyndighet som avses i artikel 4 i den i Haag 2007 ingångna konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

3.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag (370/1983) 1 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Utomlands givet beslut om underhållsbidrag gäller och skall verkställas i Finland så som i denna lag stadgas, om beslutet givits i stat som är part i den i Haag den 2 oktober 1973 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av beslut angående underhållsbidrag.

Föreslagen lydelse

1 §

Ett utomlands givet beslut om underhållsbidrag gäller och ska verkställas i Finland så som föreskrivs i denna lag, om beslutet har givits i en stat som är part i den i Haag den 2 oktober 1973 ingångna konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden angående underhållsbidrag men inte är part i den i Haag den 23 november 2007 ingångna konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.
